

[Ebba Strange]

skoler i forvejen er til nogle af de elever i folkeskolen, som ikke har fået det maksimale udbytte af folkeskolens undervisning.

Så skal jeg vende mig mod nogle af de kritikpunkter, vi har af forslaget. Vi mener ikke, at en bestyrelse skal have den overordnede ledelse af skolen, men det beror selvfølgelig på en drøftelse af, hvad en bestyrelses opgaver egentlig er. Efter vores opfattelse er det i orden, at det er bestyrelsen, der ansætter forstanderen, men når man så har fundet én, som man virkelig har tillid til, mener vi også, at ledelsen skal overlades til hende – eller ham; det er vist i øvrigt det mest almindelige, at det er en ham.

Det, der efter vores mening er bestyrelsens opgave, er at have det overordnede ansvar på skolen både i forhold til repræsentantskab, skolekreds, ministeriet og offentligheden. Vi mener ikke, at det skal overlades til bestyrelsen at godkende kursusplanerne; det mener vi fortsat skal ligge i ministeriet, så ministeriet hele tiden kan følge med i, om formålet med skolen nu også opfyldes. Jeg er faktisk blevet bekræftet i det synspunkt, efter at jeg i dag har haft lejlighed til at læse en meget stor artikel i dagbladet Information, som omhandler højskolernes forhold. Den siger mig, at når bestyrelsen ansætter forstanderen, har ministeriet ansvaret for, at det, der sker, ligger inden for højskolelovens formål.

Vi har også overvejet, om det er for meget at gå op til, at 2/3 af undervisningstiden kan bruges til specialfag. Vi ønsker naturligvis som alle andre, der kan lide højskoler og efterskoler, at de får meget frihed, men friheden skal altså administreres inden for rammerne af højskoleloven, og derfor er det godt, at 2/3 i hvert fald er en overgrænse.

Tilskudsomlægningen, som ikke er det mindst vigtige i forslaget, er vi tilfredse med, men vi har naturligvis bemærket de henvendelser, vi har fået om de høje grundskatter, som især rammer skoler i Århus og Nordsjælland; vi kan jo ikke have, at skoler ikke kan overleve eller oprettes på grund af niveauet for ejendomsbeskatningen.

Ministeren opererer med en overgangsordning, og jeg vil godt appellere til, at den bliver så lang, at skolerne får mulighed for enten at komme overens med deres kommuner om, at de betaler ejendomsskatten, eller at man finder på en anden løsning; alt andet ville være helt utilfredsstillende.

Jeg synes, det er spændende og fint, at man vil lade Højskoleforeningen administrere § 41, der giver mulighed for at sende elever til udlandet, men jeg har endnu et kritikpunkt, og det er angående overgangsbestemmelsen i § 51, som også en anden af ordførerne var inde på. Hvor længe skal vi vente på, at højskolerne får skabt et repræsentantskab eller en skolekreds? Der kan jo gå lang tid, før der sker ejendomsskift og ændringer i strukturen. Selvfølgelig skal der være en overgangsbestemmelse, men SF ville ønske, at den gjaldt lidt kortere.

Til slut et par generelle betragtninger:

Jeg har rost formålsparagraffen; jeg synes, den er god. Højskolerne, de frie efterskoler osv. er stadig væk noget af det mest grundlæggende danske, vi har, og heldigvis noget af det, der ses rundt om i verden, hvor vi bliver bedt om at fortælle om dem i forbindelse med, at andre lande er i færd med at udvikle demokrati som ny styreform. Det er fint!

Det er også dejligt, at de har tilgang og vækst, selv om det måske nogle gange er den alt for høje arbejdsløshed, der er skyld i væksten. Det er så en lidt trist baggrund, men alligevel.

Men jeg undrer mig lidt over den udlægning, ministeren giver af begrebet »folkelig oplysning«. For mig er det ikke først og fremmest en oplysning om folkelige fællesskaber, men derimod en bred oplysning om emner, der er af folkelig interesse, serveret i en folkelig, ikke-akademisk form, der rammer og engagerer en gruppe elever med forskellige forudsætninger. Jeg synes mere, det er det, det handler om, men ellers tror jeg ikke, at vi er så uenige.

Vi lover en positiv udvalgsbehandling.

Aage Brusgaard (FP):

Fremskridtspartiets ordfører på forslaget, hr. Jan Køpke Christensen, er desværre blevet forhindret lige i sidste øjeblik på grund af anden mødeaktivitet, og jeg har så fået forelagt hans udførlige tale.

Jeg må nok sige, at mine formuleringsevner og mit sprog gør, at jeg umuligt kan læse en tale op, der er formuleret af en anden, så de synspunkter, vi har, kan vi måske komme med til andenbehandlingen, skrive dem i bemærkningerne eller komme med dem til tredjebehandlingen.

Konklusionen er, at Fremskridtspartiet ikke kan støtte forslaget.